

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бухгалтерський облік

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 26.11. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бухгалтерський облік
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Аудиторне вивчення, самостійна робота студентів з елементами дистанційного навчання
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=71&id_cou=1807
Консультації	Вівторок – 15-00–17-00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи сучасного системного мислення, оволодіння практичними навиками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах готельно-ресторанної справи. Бухгалтерський облік є складовою частиною системи управління. Ефективне господарювання вимагає від спеціалістів підприємств готельно-ресторанного господарства чіткого розуміння основних економічних і фінансових показників, які формуються в бухгалтерському обліку і вмілого їх використання у діяльності готельно-ресторанного бізнесу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ” є допомогти студентам засвоїти знання теорії і практики ведення обліку на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу, опанувати методи і організацію ведення фінансового обліку активів, капіталу, зобов’язань, доходів, витрат з використанням прогресивних форм і національних стандартів, вивчити основи аудиту фінансового стану та фінансового результату діяльності готельно-ресторанної справи.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни “ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ” є теоретична та практична підготовка студентів з питань формування інформації за окремими об’єктами обліку, методики й організації бухгалтерського обліку, а також надавання знань і вмінь у використанні показників обліку і звітності в управлінні готельно-ресторанним господарством.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p>знати :</p> <p>Сутність бухгалтерського обліку, його основні принципи, характеристику об’єктів, прийоми і способи бухгалтерського обліку, основи організації обліку і звітності за товарними операціями, порядок формування власного капіталу як джерело фінансування необоротних і оборотних активів, облік грошових коштів і відображення їх в звітності підприємства, формування показників грошових потоків, склад витрат у формуванні готельних послуг, порядок формування доходів і витрат підрозділів ресторанного господарства, фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства і відображення їх у звітності, облік зобов’язань, зміст фінансових ресурсів підприємств готельно-ресторанного господарства.</p> <p>вміти :</p> <p>Використовувати облікову інформацію для контролю за рухом запасів, ефективним використанням грошових коштів, сприяти своєчасності розрахунків, робити оцінку фінансового стану підприємства готельно-ресторанного господарства, оцінку</p>	

показників ефективності використання трудових і фінансових ресурсів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	Готельно- ресторанна справа	III	вибірковий

ТЕМАТИКА КУРСУ

Тема	Лекції			Семінарські (практичні, лабораторні)			Вага оцінок	Термін виконання
	Форма заняття	План	Завдання, год.	Форма заняття	План	Завдання, год.		
Тема 1. Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його предмет і метод.	Лекція	1. Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі. 2. Види обліку, вимоги до обліку та вимірники, які застосовуються в обліку. 3. Предмет і метод бухгалтерського обліку.	2	Практичне заняття	Систематизація загальнонаукових і специфічних методів бухгалтерського обліку . Класифікація господарських засобів та джерел утворення.	2	5	Вересень
Тема 2. Бухгалтерський баланс	Лекція	1. Бухгалтерський баланс, суть, основна властивість. 2. Будова балансу. 3. Зміни в балансі, викликані господарськими операціями.	2	Практичне заняття	Складання бухгалтерського балансу.	2	5	Вересень
Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку	Лекція	1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова 2. Синтетичні й аналітичні рахунки 3. Основи класифікації рахунків та її значення 4. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його будови і значення. 5. Помилки в бухгалтерських записах, способи їх виявлення і виправлення	2	Практичне заняття	Рахунки бухгалтерського обліку. Визначення сальдо по рахунках.	2	5	Жовтень
Тема 4. Подвійний запис на рахунках	Лекція	1. Подвійний запис, його суть і значення	2	Практичне	Кореспонденція рахунків – Подвійний запис.	4	5	Жовтень

бухгалтерського обліку та узагальнення даних обліку		<ul style="list-style-type: none"> 2. Хронологічний і систематичний облік 3. Взаємозв'язок між балансом і рахунками 4. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку 		заняття	Складання бухгалтерських проводок			
Тема 5. Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція	Лекція	<ul style="list-style-type: none"> 1. Документація, її значення. 2. Вимоги до змісту й оформлення документів 3. Класифікація документів 4. Порядок перевірки й опрацювання документів 5. Документооборот, його організація 6. Інвентаризація в системі первинного обліку 	2	Практичне заняття	1. Складання бухгалтерських документів.	2	5	Листопад
Тема 6. Облік витрат на виробництво готельного продукту	Лекція	<ul style="list-style-type: none"> 1. Визнання витрат, що формують готельні послуги, їх структура і класифікація. 2. Класифікація витрат і її вплив на організацію бухгалтерського обліку 3. Система рахунків для обліку витрат на виробництво готельного продукту 	2	Практичне заняття	Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості готельних послуг. Облік собівартості виробництва і надання готельних послуг.	2	5	Листопад
Тема 7. Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства	Лекція	<ul style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи обліку доходів підприємств готельно-ресторанного господарства 2. Основні вимоги до визнання, складу, оцінки доходів згідно з П(С)БО 15 «Дохід». 3. Класифікація доходів. 4. Документальне оформлення доходів від надання готельних послуг. 5. Рахунки для обліку доходів. 	2	Практичне заняття	1. Формування й облік доходів закладів готельного господарства. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів.	2	5	Грудень

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу (залік)	100 балів
Вимоги до письмової роботи	5 балів
Практичні заняття	5 балів
Тестові завдання (два)	по 10 балів (максимально 20 балів)
Самостійна робота	10 балів
Підсумкова контрольна робота	30 балів
7. Політика курсу	
<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000р. № 419. 2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87. 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87. 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87. 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87. 6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом МФУ від 28.05.99р. № 137. 7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87. 8. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.93 р. із змінами і доповненнями; 9. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996-XIV // www.zakon.rada.gov.ua. 10. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.1991 р., № 1576-XII, зі всіма змінами та доповненнями // www.zakon.rada.gov.ua. 11. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419 “Про затвердження 	

- порядку подання фінансової звітності” . Нове діло. – 2000. – № 15 (34). – 13-20 жовтня.
12. Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування” . Нове діло. – 2000. – № 15 (34). – 13-20 жовтня.
  13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” від 31.03.1999 р. № 87.
  14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 “Баланс” від 31.03.1999 р. № 87.
  15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
  16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку АКТИВІВ, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
  17. Перелік типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, організацій і підприємств, із зазначенням термінів зберігання документів, затверджений наказом головного верховного управління при Кабінеті Міністрів України від 20 липня 1998 р. № 41.
  18. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку:
    - 3 "Звіт про фінансові результати",
    - 5 "Звіт про власний капітал",
    - 9 "Запаси",
    - 10 "Дебіторська заборгованість",
    - 11 "Зобов'язання",
    - 15 "Дохід",
    - 16 "Витрати".
  19. Агафонова Л.Г.Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання. Навч.Посібник. – К. :Знання України, 2002. – 358 с.
  20. Балченко З.А., Балченко І.В., Балченко С.О. «Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (туристичні фірми готельне господарство)» Практикум. К. — 2004р. — 175с.
  21. Балченко З.А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України:Навчальний посібник Київського університету туризму, економіки і права (КУТЕП). / З.А. Балченко – К.:КУТЕП, 2006. – 232 с.
  22. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. К.: «Лібра», 2001 р. - 839 с.
  23. Король С.Я. Бухгалтерський облік у готельному господарстві. — Київ. 2005. - 353 с.

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

В.В.Орлова